

әл - Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
2023-2024 оқу жылының күзгі семестрі
«8D02305 –Шығыстану» білім беру бағдарламасы
«ОРМІІ 7301 Шеттілдік филологиялық зерттеудің негізгі парадигмасы мен
әдіснамасы (шығыс тілдері)» пәнінің емтихан бағдарламасы

Пәннің аты: «ОРМІІ 7301 Шеттілдік филологиялық зерттеудің негізгі парадигмасы мен әдіснамасы (шығыс тілдері)»

Емтиханды алу платформа мен формасы: жазбаша

Әдістемелік нұсқаулық:

Бағасы – 100 балл, оның ішінде:

1 сұрақ-30 балл

2 сұрақ-35 балл

3-сұрақ-35 балл.

Оқу нәтижелеріне негізделген бағалау критерийлері (бағалау шкаласы):

Студент шығармашылық қабілеттерін көрсете отырып, емтихан сұрақтарының барлығына толық жауап бере алған; теориялық материалды түсініп қолдана білген; нанымды фактілер мен дәлелдер таба білген; талдау негізінде логикалық, түсінікті мәтін құрастыра білген жағдайда **«өте жақсы» 90-100 балл** алады;

Студент жалпы сұрақтарды аша алған, дәлелдер келтіріп, талдау мен қорытынды жасай алған жағдайда **«жақсы» 70-89 балл** алады;

Студент сұрақтарды толық аша алмаған жағдайда; фактілерді үстірт жинаған және логикалық қорытынды жасай алмаған кезде **«қанағаттанарлық» 50-69 балл** алады;

Студент емтихан сұрақтарын ашуда айтарлықтай олқылықтар көрсеткен жағдайда; қателіктер жіберген және қорытынды жасай алмаған кезде **«қанағаттанарлықсыз» 0-49 балл** алады.

Қорытынды емтихан стандартты түрде, офлайн/ауызша түрде қабылданады. Билет 3 блоктан тұрады.

I блоктың сұрақтары когнитивті құзіреттілікке бағытталған, яғни білу және түсінуді тексереді. Бұл блоктағы сұрақтарға жауап беру арқылы студент, түрік тілінде берілген түрлі тақырыптардағы сөйлемдер мен мәтіндердің мағыналық әрі құрылымдық тұтастығын сақтай отырып аудару қабілетіне ие болғандығын, түрлі тақырыптарды қамтитын күрделі және көлемді мәтіндерді түсінетіндігін; тілді жеткілікті дәрежеде білетінін көрсете алады.

II блокта сараптау және қолдану сияқты құзыреттіліктің функциональді сұрақтары қойылады. Бұл жерде студент мәселені шешу барысында өзінің алған білімін қолдана отырып, мәселеден шығу немесе шешу жолдарын қалыптастырады. Бұл блоктағы тапсырмаларды орындау арқылы студент, оқитын тілдің тілдік ерекшеліктерін, сөйлеудің тілдік әдепнамасының ерекшеліктерін іс жүзінде қолдана білетіндігін; сөздердің ауыспалы мағыналары мен семантикалық байланыстарын танитындығын дәлелдеу құзыретіне ие болады.

III блокта сараптау мен бағалау сияқты құзыреттіліктің жүйелі сұрақтары сұралады. Бұл жерде студент эссе немесе шығарма жазу арқылы пәнді толық меңгергенін дәлелдейді. Студент шет (шығыс) тілін біліп, түсінетіндігін көрсету үшін қоғамдық-саяси және ғылыми-көпшілік секілді кең ауқымды тақырыптарға ауызша сөйлеудің (немесе жазып жеткізудің) диалогтық және монологтық формаларын меңгерген болуы керек.

Сұрақтар төмендегі тақырыптар бойынша құрастырылады:

Филология және лингвистикалық семиотика

Семиотика интеграциялық құрылым және жүйесі
Филология және герменевтика
Философиялық герменевтика – филологиялық герменевтиканың негіздері
Берілген тапсырмаларды орындау бойынша кеңес
Филология және лингвомәдениеттану
Лингвокультурологияның қалыптасу тарихы, Метафора лингвистикалық және мәдени мәселе ретінде.
Берілген тапсырмаларды орындау бойынша кеңес
Филология саласындағы зерттеу әдістемесі
Пән бойынша курстық жұмысқа қойылатын біліктілік талаптарын талдау
Тіл біліміндегі парадигмалардың ауысуы мәселесі. Білімнің жаңа парадигмасы және ондағы лингвомәдениеттанудың орны.
Салыстырмалы тарихи парадигма. Жүйелік-құрылымдық негіздері

Зерттеу кезеңдерін (дайындық, негізгі, қорытынды) таратыңыз
қатысты міндеттер
Теориялық іздеу, жинақтау, өңдеу және жүйелеу процесін сипаттаңыз
және эмпирикалық материал
Тіл біліміндегі парадигмалардың ауысуы мәселесі. Білімнің жаңа парадигмасы және ондағы лингвомәдениеттанудың орны
Салыстырмалы тарихи парадигма. Жүйелік-құрылымдық
парадигма. Антропоцентристік парадигма
Тіл және мәдениет: өзара әрекеттесу мәселелері.
Тіл мен мәдениеттің байланысы. Дүниенің лингвистикалық рөлі және эмпирикалық түрлері.
Шет тілін лингвомәдениеттану тұрғысынан сипаттау.
Диалектілер мен диалектілер – халық мәдениеті. Халық тілі – «үшінші мәдениет», яғни халық үшін мәдениет. Арго – кәсіби субмәдениет ұғымдары
Тілдік тұлғаларға лингвомәдени талдау
Қазақ фразеологизмдерінің лингвомәдени аспектісі. Метафора мәдениетті бейнелеу тәсілі.
Жүйелік-құрылымдық парадигма.
Салыстырмалы тарихи парадигма – бірінші ғылыми парадигма
тіл білімінде
Стереотиптер-бейнелер мен стереотиптер-жағдаяттар.
Мінез-құлық стереотиптері

Символ стереотиптік мәдени құбылыс ретінде тану
Архетип. Стереотип мәдени кеңістік феномені ретінде зерттеу
Мәдениет пен тілдегі адамның болмысы.
Адам – ұлттық тіл мен шет тілдің алып жүрушісі. Тіл және тұлға.
Символ мәдени құбылыс ретінде. Стереотип тіл және сөйлеу құбылысы ретінде қарастыру.
Философиядағы, семиотикадағы, психологиядағы «символ» ұғымы,
әдебиеттану, тіл білімі

Әдебиеттер тізімі:

1. Тұңғышбаева Ғ.Ж. "Прагматика" ұғымының мағынасы мен қолданылу аясы // ҚазҰУ
2. №6 (130). 2010
3. 2. Бұралқыұлы М. Қазақ тілінің түсіндірме сөздігі. – Алматы: 2008.
4. 3. Жақсыбаева Ф.З. Газет мәтінінің прагматикалық функциясы (қазақ тілінде шығарылатын газет материалдары бойынша). – Фил. ғыл. канд. диссертациясы. – Алматы, 2000.
5. 4. Әлкебаева Д. Қазақ тілінің прагматилистикасы. –Алматы: Зият-Пресс, 2007.

6. 5 Оразбаева Ф. Тілдік коммуникацияның негіздері. Алматы Республикалық баспа кабинеті, 1995 ж.
7. 5 Пәзіл Ә.Ә. Оқушылардың ауызша сөйлеу қабілетін дамытудың ғылыми-әдістемелік
8. негіздері: автореферат – Алматы, 2016.